

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 20 lutego 2026 r.

Pozycja 18

POSTANOWIENIE z dnia 20 czerwca 2024 r. Sygn. akt Ts 288/22

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Rafał Wojciechowski,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej R.S. o zbadanie zgodności:

§ 9 ust. 5 pkt 11 zarządzenia nr 87/2021 Dyrektora Zakładu Karnego w R. w zakresie, w jakim „uniemożliwił skarżącemu (...) posiadani[e] w Zakładzie Karnym w R. czajnika elektrycznego (o mocy 500 W), a jedynie umożliwił skazanemu posiadanie grzałki elektrycznej z uziemieniem o mocy maksymalnej do 300 W”, z art. 31 ust. 3 w związku z art. 32 ust. 1 i 2 w związku z art. 64 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz w związku z art. 110a ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 127, ze zm.),

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 20 grudnia 2022 r. (data nadania) R.S. (dalej: skarżący), reprezentowany przez pełnomocnika z urzędu, wystąpił z żądaniem przytoczonym na tle następującego stanu faktycznego.

Decyzją z 2 czerwca 2022 r. Dyrektor Zakładu Karnego w R. odmówił udzielenia skarżącemu, odbywającemu karę pozbawienia wolności, zgody na wydanie i użytkowanie w celi mieszkalnej czajnika elektrycznego. Po rozpoznaniu skargi skarżącego na powyższą decyzję Sąd Okręgowy w R. postanowieniem z 20 września 2022 r. (sygn. akt [...]) utrzymał ją w mocy.

Zarządzeniem Prezesa Trybunału Konstytucyjnego z 7 lutego 2023 r. (doręczonym 17 lutego 2023 r.) skarżący został wezwany do usunięcia braków formalnych skargi przez:
1) udokumentowanie dat: a) złożenia przez skarżącego wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu do wniesienia skargi konstytucyjnej, b) doręczenia adwokat K.P. rozstrzygnięcia Okręgowej Rady Adwokackiej o ustanowieniu jej pełnomocnikiem dla skarżącego;
2) poinformowanie, czy od wskazanego w skardze konstytucyjnej ostatecznego orzeczenia został wniesiony nadzwyczajny środek zaskarżenia; 3) doręczenie odpisów lub kopii poświad-

dczonych za zgodność z oryginałem: a) decyzji Dyrektora Zakładu Karnego w R. z 2 czerwca 2022 r. poprzedzającej wydanie postanowienia Sądu Okręgowego w R. z 20 września 2022 r. (wraz z czterema kopiami), b) orzeczenia sądu o ustanowieniu dla skarżącego pełnomocnika z urzędu do sporządzenia i wniesienia skargi konstytucyjnej (wraz z czterema kopiami), c) załączników złożonych wraz ze skargą konstytucyjną; 4) trzech odpisów skargi konstytucyjnej wraz z załącznikami. Do wezwania skarżący odniósł się w piśmie z 24 lutego 2023 r. (data nadania).

Zarządzeniem sędziego Trybunału Konstytucyjnego z 19 września 2023 r. (doręczonym 4 października 2023 r.) skarżący został wezwany do usunięcia braków formalnych skargi przez: 1) podanie adresu zamieszkania skarżącego; 2) wskazanie, w jaki sposób – zdaniem skarżącego – zaskarżony przepis narusza jego konstytucyjne prawa lub wolności wynikające z art. 31 ust. 3 w związku z art. 32 ust. 1 i 2 w związku z art. 64 ust. 1 Konstytucji, a także uzasadnienie zarzutu niezgodności tego przepisu z wymienionymi zasadami Konstytucji; 3) wyjaśnienie, czy od wskazanego w skardze konstytucyjnej ostatecznego orzeczenia został wniesiony nadzwyczajny środek zaskarżenia. Do wezwania skarżący odniósł się w piśmie z 11 października 2023 r. (data nadania).

Skarżący twierdzi, że pozbawiając go możliwości posiadania w celi mieszkalnej w Zakładzie Karnym w R. czajnika elektrycznego o mocy 500 W naruszono jego prawo do własności. Mając na uwadze, że podczas pobytu w innej jednostce penitencjarnej wydano mu do celi taki czajnik, odmowę Dyrektora Zakładu Karnego w R. postrzega jako naruszenie zakazu dyskryminacji, o którym mowa w art. 32 Konstytucji. Skarżący wskazuje, że zakwestionowany przepis, wykluczający możliwość posiadania w celi czajnika elektrycznego o mocy 500 W, nie jest zawarty w akcie rangi ustawowej, a ograniczenie, które statuuje, nie jest konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej albo wolności i praw innych osób.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Skarga konstytucyjna jest sformalizowanym środkiem ochrony konstytucyjnych wolności i praw. Jej merytoryczne rozpoznanie jest uzależnione od spełnienia przesłanek wynikających z art. 79 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a doprecyzowanych w ustawie z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK). Weryfikacja ich spełnienia następuje na etapie wstępnego rozpoznania na posiedzeniu niejawnym (art. 61 ust. 1 u.o.t.p.TK).

Jak wynika z art. 79 ust. 1 Konstytucji, przedmiotem oceny w postępowaniu wszczętym na skutek wniesienia skargi konstytucyjnej może być zgodność z Konstytucją ustawy lub innego aktu normatywnego. W orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego przyjmuje się tzw. materialną koncepcję aktu normatywnego, zgodnie z którą „akt normatywny jest aktem ustanawiającym normy prawne o charakterze generalnym (a więc skierowane do pewnej klasy adresatów wyróżnionych z uwagi na jakąś ich wspólną cechę) i abstrakcyjnym (to znaczy ustanawiającym pewne wzory zachowań)” – postanowienie TK z 6 grudnia 1994 r., sygn. U 5/94, OTK 1994 r., poz. 41. Znaczenie rozstrzygające dla możliwości uznania aktu prawotwórczego za akt normatywny ma przy tym charakter norm zawartych w danym akcie.

2. Trybunał stwierdza, że zawierające kwestionowany § 9 ust. 5 pkt 11 zarządzenie nr 87/2021 Dyrektora Zakładu Karnego w R. jest zarządzeniem zakładowym, regulującym porządek wewnętrzny zakładu karnego. Nie ma ono samodzielnego charakteru normatywnego

i tym samym nie podlega – bez powiązania z normami wyższego rzędu, których dopełnienie stanowi – kontroli w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym.

W tym stanie rzeczy Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p.TK skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na powyższe postanowienie w terminie 7 dni od daty jego doręczenia.